

Klass: *Lecanoromycetes*, **Ordning:** *Lecanorales*, **Familj:** *Cladoniaceae*, **Släkte:** *Pilophorus* (kolvlavar), **Art:** *Pilophorus robustus* - stor kolvlav Th.Fr. **Synonymer:**

Kännetecken

Stor kolvlav är en liten busklav. Den har en tunn, skorplik, gråvit, dåligt utvecklad bål och uppstående, upp till 3 cm höga, kompakta eller sällan delvis ihåliga pseudopodetier som är klädda med gråvita korn. Vid basen av pseudopodetierna finns talrika mörkbruna cephalodier med cyanobakterier (*Nostoc*). I toppen är pseudopodetierna ofta förgrenade och i spetsen på varje gren sitter i regel svarta apothecier vilka är bredare än grenarna. Stor kolvlav kan möjligen förväxlas med den rödlistade arten västlig kolvlav *Pilophorus strumaticus* men denna har ogrenade pseudopodetier som är högst 1 cm höga och den arten har en annan ekologi.

Utbredning och status

Arten är funnen på enstaka lokaler i Jämtland samt Åsele och Torne Lappmarker. Det finns också en sannolikt felaktig uppgift från Dalsland och en obekräftad uppgift från Härjedalen. Senast sågs den i Jämtland 1994 (Jämtland) men den har inte eftersökts på flera av lokalerna. I övrigt har arten en arktiskt cirkumpolär utbredning med förekomster i Norge, Finland (rödlistad), Spetsbergen, Grönland, Ryssland inklusive Sibirien och Alaska.

Ekologi

Arten växer på block eller klippväggar av skiffer eller möjligen silikatsten i mycket fuktiga lägen. Någon gång växer den på stenig jord. Den finns i fjällnära skog, på kalvfjäll och i forsdimmezonen vid större vattenfall. Ekologin är dock fortfarande dåligt känd.

Hot

Då ekologin är dåligt känd är också hotbilden oklar. Arten är dock knuten till mycket fuktiga lägen vilka i skogslandet generellt är hotade genom avverkning av skog och vattenkraftsutbyggnad. Ett intensivt tramp är också negativt.

Åtgärder

Arten bör ytterligare eftersökas. Om arten återfinns måste ekologin och hotbilden klargöras och arten skyddas.

Övrigt

Utländska namn – NO: Fjellkolve, FI: Haaratappijäkälä.

Litteratur

Ammann, K. & Ammann, B. 1969. Die Fennoskandische Verbreitung von *Pilophorus* (Tuck.) Th. Fr., *Stereocaulaceae*. *Herzogia* 1: 87–94.

Jahns, H. M. 1981. The genus *Pilophorus*. *Mycotaxon* 13: 289–330.

Krog, H. 1968. The macrolichens of Alaska. *Norsk Polarinst. Skr.* 144: 1–180.

Författare

Göran Thor 1999. © ArtDatabanken, SLU 2005.